

Annettu 4.10.2023

Kokouspäivämäärä
28.9.2023 §22
LIITE 1
Dnro 291/11.01.00.01/2023

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain 115 a §:n yleisen ilmoitusmenettelyn mukaisesta eläinsuojan toiminnasta.

TOIMINNANHARJOITTAJA

Antti Piironen
Kelovaarantie 7
75500 Nurmes
Y-Tunnus: 3199862-7

Yhteyshenkilö:
Antti Piironen

ILMOITUSTA KOSKEVA TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Eläinsuojan laajentaminen, joka sijaitsee Nurmeksen kaupunki (541), Ylikylän (419), Kelovaara tilalla (RN:o 1:4) (541-419-1-4) osoitteessa Kelovaarantie 7, 75500 Nurmes.

ILMOITUSVELVOLLISUUDEN PERUSTE JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Tilalla suunnitellaan toiminnan laajentamista rakentamalla uusi lypsykarjapihatto, jossa on paikat 217 lypsylehmälle sekä 10 pikkuvasikoiden yksilökarsinaa. Tilan vanhan navetan yhteydessä oleva pihatto muutetaan hiehojen ja umpilehmien osastoksi ja nykyinen hieho-osasto vanhassa navetassa vasikkalaksi.

Laajentuvan toiminta edellyttää eläinsuojan ilmoituksen käsittelyä YsL 115 a § mukaisesti. Ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 4 kohdan 5) mukaan eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 50 ja alle 300 lypsylehmälle on ilmoitusvelvollinen.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 22 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ilmoituksen. Nurmeksen kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunkirakennelautakunnan lupajaosto toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Toiminnalla on Nurmeksen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen myöntämä ympäristölupa, joka on myönnetty 27.9.2005. Ympäristölupa on

myönnetty eläinsuojalle, jossa on paikat 60 lypsylehmälle, 28 hieholle ja 49 vasikalle.

Nurmeksen kaupunki on myöntänyt nykyiselle eläinsuojan laajennukselle ja peruskorjaukselle rakennusluvan 19.8.2005 (05-0050R) ja laakasiilolle toimenpideluvan 10.08.2021 (21-0132-T).

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa 2040 alue sijaitsee peltobiotalousalueella (kaavamerkintä pb), eli maakunnallisesti merkittävä yhtenäinen peltoalueella.

Alueella ei ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa.

TIIVISTELMÄ TOIMINNASTA

Kelovaara tila on maidontuotantotila Nurmeksen Ylikylässä. Nykyisen ympäristöluvan mukaan tilan eläinsuojissa on tällä hetkellä paikat 60 lypsylehmälle, 28 hieholle ja 49 vasikalle. Tilalla suunnitellaan toiminnan laajentamista rakentamalla uusi lypsykarjapihatto, jossa on paikat 217 lypsylehmälle sekä 10 pikkuvasikoiden yksilökarsinaa. Tilan vanhan navetan yhteydessä oleva pihatto muutetaan hiehojen ja umpilehmien osastoksi ja nykyinen hieho-osasto vanhassa navetassa vasikkalaksi. Lisäksi rakennetaan kaksi uutta lietesäiliötä, joiden tilavuus on yhteensä 5000 m³. Laajennuksen jälkeen kokonaisuuden eläinyksikkömäärä on yhteensä 2706,4 eläinyksikköä.

Toiminta sijaitsee maatalousvaltaisella haja-asutusalueella kiinteistöllä Kelovaara 541-419-1-4. Kiinteistö on ilmoituksen tekijän omistuksessa. Tilan talouskeskuksen ympäristössä on peltoja ja metsää. Kokonaisuuden lähimmät naapurit ovat kolme vakituista asuinkiinteistöä, jotka sijaitsevat noin 600 metrin etäisyydellä rakennettavien lietesäiliöiden pohjois- ja koillispuolella. Eläinsuojan vaikutusalueella ei ole muita eläinsuojia eikä vesien ja luonnonsuojelun kannalta häiriölle alttiita kohteita.

Kaikkien eläinsuojien lanta käsitellään pääosin lietelantana, jota syntyy 6306,70 kuutiometriä vuodessa. Lanta varastoidaan tilakeskuksen kolmessa olemassa olevassa lietesäiliöissä (katettu säiliö 500 m³ ja kaksi kattamatonta säiliötä yhteensä 2 500m³) ja kahdessa uudessa, kattamattomassa säiliössä (tilavuus yhteensä 5 000 m³). Lisäksi käytössä on tilan omistuksessa oleva etäsäiliö (1 000 m³), joka sijaitsee noin 1,5 km päässä tilakeskuksesta. Lantalatilavuutta on yhteensä 9 000 m³. Kaikki lietelantavarastot ovat betonirakenteisia ja vesitiiviitä.

Lypsykarjapihaton poikima- ja hoitokarsinan (16 eläinpaikkaa) sekä pikkuvasikoiden yksilökarsinoiden (10 vasikkapaikkaa) lanta käsitellään kuivikelantana. Lantaa syntyy laskennallisesti 521,60 kuutiometriä vuodessa. Käytännössä

syntyvä kuivikelantamäärä on kuitenkin pienempi, koska kaikki karsinoiden eläinpaikat eivät ole jatkuvasti käytössä. Lanta varastoidaan karsinoiden kestokuivikepohjissa (tilavuus 54 m³). Kestokuivikepohjat tyhjenetään syys-

ja kevättöiden yhteydessä suoraan pellolle ja mullataan ympäristösäännösten mukaisesti.

Karjanlanta käytetään lannoitteena tilan pelloilla: tilalla on tällä hetkellä omaa peltoa 125 hehtaaria ja vuokra- ja sopimuspeltoa noin 65 hehtaaria. Vesistöihin rajoittuvilla peltolohkoilla on tukiehtojen mukaiset suojakaistat. Lisäksi osa lietelannasta separoidaan ja kuivajae hyödynnetään eläinten kuivikkeena.

Tilalla tuotetaan esikuivattua säilörehua noin 4 000 tonnia vuodessa. Rehu varastoidaan talouskeskuksessa tiiviissä laakasiiloissa. Puristeneste johdetaan keräyskaivoon ja hyödynnetään lannoitteena pelloilla.

Nuorkarja ja myöhemmin mahdollisuuksien mukaan myös lypsylehmät laiduntavat eläinsuojan lähellä olevilla peltolaitumilla. Laidunkausi kestää noin 4 kuukautta vuodessa. Laitumilla ei ole kiinteitä ruokinta- tai juottoaikoja, juotto hoidetaan siirrettävillä juoma-altailla tai -vaunulla, jotka täytetään tilan oman kaivon vedellä. Laitumet eivät rajoitu vesistöön tai valtaoisiin.

Toiminnassa syntyvä sekajäte toimitetaan kunnalliseen jätehuoltoon, uudelleen hyödynnettävät jätteet kierrätettäviksi ja öljyt, akut ja muut vaaralliset jätteet vaarallisten jätteiden keräykseen. Kuolleet eläimet toimitetaan Honkajoki Oy:lle. Eloperäinen jäte, esimerkiksi pilaantuneet rehut, varastoidaan säilörehusiilojen yhteydessä tiiviillä alustalla ja hyödynnetään lannoitteena tilan pelloilla. Eläinsuojien pesuvedet ja maitohuoneen jätevedet johdetaan lietesäiliöihin. Eläinsuojan sosiaalitalan wc-vedet johdetaan umpisäiliöön, jonka tyhjennetään tarpeen mukaan ja toimitetaan käsiteltäväksi jäteveden puhdistamolle.

Tilalla on kolme polttoainesäiliötä, joiden tilavuus on yhteensä 6 700 litraa. Lukittavat säiliöt on sijoitettu katokseen ja niillä on yhteinen valuma-allas. Säiliöiden läheisyydessä on lisäksi imeytysmateriaalia mahdollisten vuotojen varalta. Muut öljytuotteet varastoidaan öljytynnyreissä tai kanistereissa konehallissa. Tilalla käytettävät kemikaalit, kuten eläinsuojissa tarvittavat pesuaineet ja eläinlääkkeet säilytetään niille varatuissa tiloissa.

Toiminnasta aiheutuu tavanomainen määrä liikennettä. Maidonkeräily tapahtuu joka toinen päivä. Eläinkuljetuksia ja erilaisia tavarantoimituksia on noin kolme kertaa kuukaudessa. Lisäksi tilan toiminnasta syntyy traktori- ja työkoneliikennettä, jota on erityisesti sesonkiaikoina kuten kevättöiden, lannan levityksen ja säilörehun korjuun yhteydessä.

Suurimmat uuden eläinsuojan toimintaan liittyvät riskit ovat tulipalo, pitkä sähkö- tai vesikatko, lietesäiliövuoto ja mahdollinen eläintautiepidemia. Häiriötilanteiden varalle on laadittu pelastus- ja varautumissuunnitelma. Tuotantorakennuksiin on sijoitettu palovaroittimia ja alkusammutuskalustoa suositusten mukaisesti. Tilalla on automaattinen aggregaatti sähkökatkojen varalle. Eläinsuojien, lietesäiliöiden ja muiden tuotantorakennusten ja –rakenteiden kuntoa tarkkaillaan päivittäisten töiden yhteydessä ja rikkoontumiset korjataan heti kuin mahdollista. Tarttuvia eläintauteja

ehkäistään tautisululla ja tarjoamalla eläinsuojissa vieraileville henkilöille suojaruuvit. Häiriötilanteissa ollaan yhteydessä eläinlääkäriin, ympäristöviranomaisiin ja pelastusviranomaisiin.

ASIAN VIREILLETULO JA ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Vireille tulo

Hakemus saapui 1.8.2023.

Kuulutus

Ilmoituksen vireillä olosta on kuulutettu Nurmeksen kaupungin internet-sivuilla 7.8. -12.9.2023.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on lähetetty 4.8.2023 kirjallinen ilmoitus naapurikiinteistöjen omistajille (6 kpl).

Muistutukset ja mielipiteet

Ilmoituksesta ei ole annettu muistutuksia tai mielipiteitä.

Lausunnot

Ilmoituksen johdosta ei ole pyydetty lausuntoja, koska olemassa olevan eläinsuojan ilmoitusmenettelystä ei katsota olevan tarpeen pyytää lausuntoa asian selvittämiseksi tai yleisen edun valvomiseksi muilta tahoilta.

Tarkastus ja neuvottelu

Ympäristöinsinööri ja hakija pitivät puhelinneuvottelun 21.9.2023 ilmoituspäätöksen valmisteluun liittyen. Ilmoitettuun hankkeeseen ei ole tullut muutoksia.

LUPAVIRANOMAISEN RATKAISU

Lujasto hyväksyy ilmoituksen eläinsuojan toiminnasta päätöksen liitteenä olevan ilmoituksen (ilmoitusta ei liitetä pöytäkirjaan) ja jäljempänä olevien määräysten mukaisesti.

Eläinsuojan toimintaa koskevat määräykset:

1. Eläinsuojiin saa sijoittaa ilmoituksen mukaiset eläinmäärät. Eläinten määrää ja ikäjakaumaa voidaan muuttaa sillä edellytyksellä, että lannantuotto ei ylitä ilmoituksessa esitettyjen eläinmäärien lannantuottoa.

2. Eläinsuojien toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta 138/2019 ilmoituksenvaraisista eläinsuojista.

3. Eläinsuojien ja lantalojen rakenteiden on oltava sellaisia, että lannan ja lantavesien pääsy pinta- ja pohjavesiin estetään. Lantavarastot on tyhjennettävä vuosittain ja samalla niiden kunto on tarkistettava. Havaitut vauriot on korjattava viipymättä.
4. Eläinsuojien ja laitumien välisten kulkureittien on oltava riittävän kovapohjaisia niin, että ne kestävät eläinten kulkemisen laitumelle. Katoilta valuvat sade- ja sulamisvedet on johdettava karjan kulkualueiden ulkopuolelle.
5. Toiminnanharjoittajalla on oltava käytettävissä riittävästi lannan levitykseen soveltuvaa peltoa eläinmäärään ja lannan ravinnesisältöön nähden. Vuokrapelloista on oltava ajantasaiset vuokrasopimukset.
6. Lannan levityksessä on noudatettava eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annettua valtioneuvoston asetusta 1250/2014.
7. Polttoaineiden tankkauspaikka on päällystettävä tiiviillä pinnoitteella tai suojattava muuten niin, että maaperän ja pohjaveden pilaantuminen estetään.
8. Hyötykäyttöön soveltuvat jätteet (esim. muovit ja metalliromu) on toimitettava säännöllisesti mahdollisuuksien mukaan hyötykäyttöön luvalliseen vastaanottoonpaikkaan. Jos maatalousmuoveja ei voida toimittaa kohtuullisin kustannuksin hyötykäyttöön, niin ne on toimitettava sekajätteen keräykseen.
9. Kemikaalit ja vaaralliset jätteet on varastoitava katetussa tiivispohjaisessa varastossa. Vaaralliset jätteet on toimitettava luvalliseen vastaanottoonpaikkaan vähintään kerran vuodessa.
10. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa vuosittain eläinsuojan toiminnasta. Kirjanpidossa on oltava ainakin seuraavat tiedot: - eläinmäärät - tuotetun lannan määrä (m^3/v) ja lannan levitykseen käytetyt peltoalat - lannan toimituspaikat ja vastaanottajat, jos lantaa luovutetaan muualle - uudet tai muuttuneet lannan levitykseen käytettävät peltoalat ja sopimukset - ympäristöluvanvaraiseen laitokseen vuosittain toimitettujen kuolleiden eläinten määrä kappaleina tai tonneina ja toimitusten ajankohdat - vaarallisten jätteiden määrät ja toimituspaikat - tiedot mahdollisista merkittävistä muutoksista ja poikkeuksellisista tilanteista. Kirjanpito on säilytettävä viisi vuotta ja se on esitettävä pyydettyä valvontaviranomaiselle.
11. Mahdollisista ympäristöön vaikuttavista häiriötilanteista, vahingoista ja onnettomuuksista on ilmoitettava välittömästi Nurmeksen ympäristönsuojeluviranomaiselle ja pelastuslaitokselle.
12. Toiminnassa tapahtuvista olennaisista muutoksista, toiminnanharjoittajan vaihtumisesta tai toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava hyvissä ajoin ympäristönsuojeluvirnaomaiselle.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Toimittaessa ilmoituksen ja tämän päätöksen mukaisesti eläinsuojan toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset ympäristön pilaantumiseksi. Toiminnasta ei aiheudu ennalta arvioiden kyseisellä sijoituspaikalla ympäristönsuojelulain 115 d §:ssä tai naapuruuksuhdelain 17 §:ssä mainittuja seurauksia.

Toiminta sijoittuu alueelle, jossa karjatalouden harjoittaminen on tavanomaista ja vakiintunutta toimintaa. Kyse on olemassa olevan toiminnan laajentamisesta.

Ilmoituksen mukaisella eläinmäärällä (2706 ey) uuden eläinsuojan ja lietesäiliön vähimmäisetäisyyden tulisi olla 450 m lähimmästä naapuriasuinrakennuksesta, kun lietesäiliön katteena on luonnollinen kuorettuma (valtioneuvoston asetus 138/2019, liite 1). Tässä tapauksessa alle 450 m päässä eläinsuojasta ja lietesäiliöstä ei ole naapuriasuinrakennuksia.

Määräysten perustelut (Numerot viittaavat ao. määräykseen)

1. Ilmoitus on hyväksytty ilmoituksen mukaisena. Toiminnan laajuus (eläinmäärä ja ikäjakauma) vaikuttaa lannan varastointitilavuuteen. Tästä syystä päätöksessä on määräys toiminnan laajuudesta.
2. Määräyksen perusteena on valtioneuvoston asetus 138/2019 ilmoituksenvaraisista eläinsuojista.
3. Määräyksen mukaisilla rakenteilla ehkäistään ympäristön pilaantumista. Valtioneuvoston asetuksen 1250/2014 mukaan lannan varastointitilojen ja lantakourujen tulee olla vesitiiviitä ja rakenteiden tulee olla sellaisia, että lannan siirron aikana ei tapahdu vuotoja. Lantavarastojen perusteellinen tyhjennys varmistaa hyötytilavuuden säilymisen suunnitelmien mukaisena. Varastojen säännöllinen kunnon tarkistus on tarpeen päästöjen ennalta ehkäisyn kannalta.
4. Karjan kulkureittien kunnossapito ja katoilta tulevien sade- ja sulamisvesien vesien hallittu johtaminen ehkäisee pintavaluntaa. Kasvipeitteettömien kulkureittien fosforipitoisuus voi olla hyvin korkea.
5. Lannan levitykseen tarvittava peltoala on määritelty valtioneuvoston asetuksen 138/2019 liitteessä 2.
6. Lannan levitystä koskevat määräykset ovat valtioneuvoston asetuksessa 1250/2014.
7. Polttonesteet saattavat aiheuttaa puutteellisesti käsiteltyinä ja varastoituna maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Maaperän ja pohjaveden pilaaminen on kielletty ympäristönsuojelulain 7 ja 8 §:n perusteella. Tankkauspaikan suojaaminen on tarpeen polttoainealumien

maahan pääsyn estämiseksi ja maaperän suojaamiseksi mahdollisissa vahinkotilanteissa.

8. Määräys perustuu jätelakiin.

9. Vaarallisten jätteiden asianmukainen käsittely on tarpeen terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi.

10. Määräys on tarpeen valvonnan kannalta. Valtioneuvoston asetuksessa 138/2019 edellytetään kirjanpitoa eläinsuojan toiminnasta.

11. Määräyksellä varmistetaan tiedonkulku viranomaisille.

12. Toiminnan olennainen muuttaminen edellyttää ilmoituspäätöksen tarkistamista. Toiminnan lopettaminen edellyttää mm. sitä, että toimintaan liittyneet ympäristöriskit ja varastoidut jätteet on poistettu. Määräyksellä varmistetaan tiedon kulku viranomaisille.

Sovelletut säädökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 2, 5-7, 11, 14-17, 20, 43, 53, 62, 115 a-115 e, 134, 170, 172, 205 § ja lain liite 4

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 3-4, 11-14 ja 15 a

Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) ja liitteet 1 ja 2

Jätelaki (646/2011) 8, 12-13, 15-17, 28-29, 72-73, 118, 122-123 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) 17 §

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014)

ASETUKSEN JA MUIDEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän päätöksen määräyksiä ankarampia säännöksiä tai päätöksestä poikkeavia säännöksiä voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta päätöksen estämättä noudatettava. (YsL 70 §)

TOIMINNAN ALOITTAMINEN JA PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Toiminnan saa aloittaa ennen kuin ilmoituksen tekemisestä on kulunut 120 vuorokautta (YSL 115 c §). Päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta (YSL 115 d).

Päätös on voimassa toistaiseksi.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Ilmoituksen käsittelystä peritään lupajaoston 10.3.2020 hyväksymän ympäristönsuojelun taksan mukaisesti 900 €.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTAMINEN

Päätös on annettu 4.10.2023. Päätös lähetetään luvan saajalle ja Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen (ELY).

Päätöksestä tiedotetaan kuuluttamalla Nurmeksen kaupungin internet-sivuilla.

Tieto päätöksestä lähetetään lisäksi niille, joille on lähetetty tieto hakemuksen vireilläolosta.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen lupajaoston päätöksen liitteenä olevan valitusosoituksen mukaisesti.